Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Vychovávateľ s 1.atestáciou

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Vychovávateľ

Požadovaný stupeň vzdelania: Úplné stredné odborné vzdelanie / Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Dieťa	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Ovládať obsah odboru vychovávateľstvo 2.2 Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávacie činnosti 2.3 Realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacích činností a učenie sa dieťaťa/žiaka
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou, školským zariadením

Vychovávateľ s prvou atestáciou
Oblasť 1. Žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti psychického vývoja a osobitosti dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka ▪ akceptovať individualitu každého dieťaťa/žiaka bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ vyberá a používa adekvátne metódy (napr. schránka dôvery, dotazník pre zákonného zástupcu dieťaťa/žiaka, pozorovanie) na identifikáciu problémov a prekážok v osobnostnom vývine dieťaťa/žiaka ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery pre optimalizáciu stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Kompetencia: 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať štýly učenia sa detí/žiakov ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie faktorov učenia sa dieťaťa
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať učebný štýl a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí/žiakov (intaktné deti/žiaci, deti/žiaci so špeciálnymi potrebami) ▪ akceptovať rôzne spôsoby učenia sa dieťaťa/žiaka v závislosti od psychických, fyzických a sociálnych podmienok
Preukázanie kompetencií	▪ vyberá a používa pedagogicko-diagnostické metódy (napr. rozhovor, pozorovanie, analýza portfólia prác, pojmové mapy) na odhalenie príčin problémov a prekážok v učení sa dieťaťa/žiaka (poznávacích schopností, motivácie k učeniu a individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb) ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery na optimalizáciu stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti.
Kompetencia: 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať odlišnosti kultúr a ich vplyv na výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať metódy a nástroje zisťovania individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka vychádzajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia

Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať charakteristiky dieťaťa/žiaka vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia ▪ akceptovať odlišnosti dieťaťa/žiaka bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ vyberá a používa vhodné pedagogicko-diagnostické metódy na identifikáciu vplyvu sociokultúrneho prostredia na prejavy sociálno-patologického správania sa detí/žiakov ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery pre prevenciu

Oblasť 2.výchovno-vzdelávaciu činnosť

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah odboru vychovávateľstvo	
Požadované vedomosti	▪ mať vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb ▪ mať vedomosti z metodológie pedagogického výskumu ▪ poznať nové trendy v rôznych oblastiach voľnočasových aktivít, v oblasti celoživotného vzdelávania a neformálneho vzdelávania ▪ poznať pedagogickú dokumentáciu, ďalšiu dokumentáciu, ostatné koncepčné a strategické dokumenty a materiály príslušného školského zariadenia
Požadované spôsobilosti	▪ tvoriť , resp. inovovať výchovný program školského zariadenia ▪ tvoriť výchovné osnovy, výchovné štandardy v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ realizovať akčný výskum
Preukázanie kompetencií	▪ didakticky spracováva poznatky príslušných vedných odborov a začleňuje ich do výchovných osnov ▪ overuje didaktické inovácie a zavádza zmeny na základe výsledkov akčného výskumu ▪ aplikuje metodológiu (postupy, princípy, metódy skúmania) príslušných vedných odborov do metodiky výchovno-vzdelávacej činnosti
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská plánovania a projektovania výchovno-vzdelávacích činností
Požadované spôsobilosti	▪ plánovať a projektovaťvýchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ zakomponovať záujmy a potreby detí/žiakov do plánov a projektov ▪ reflektovať výchovno-vzdelávaciu činnosť, porovnať ju s naprojektovaným procesom a uskutočniť korekcie

	▪ vytvoriť individuálny výchovno-vzdelávací plán pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ využívať materiálne a technické zázemie výchovno-vzdelávacích aktivít ▪ tvoriť didaktické prostriedky pre efektívnu realizácie výchovno-vzdelávacích aktivít ▪ využívať aktivitu a tvorivosť detí/žiakov pri plánovaní výchovno-vzdelávacích činností
Preukázanie kompetencií	▪ zaraďuje do výchovno-vzdelávacích plánov aktivity a činnosti na elimináciu problémov v učení, správaní detí/žiakov a na rozvoj nadania detí/žiakov
Kompetencia: 2.3 Realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ poznať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa dieťaťa/žiaka ▪ poznať stratégie personálneho rozvoja dieťaťa/žiaka (sebapoznania, sebauvedomenia, sebaúcty, sebadôvery, sebaregulácie, sebarealizácie) ▪ poznať stratégie sociálneho rozvoja detí/žiakov (komunikácie, empatie, asertivity, vzájomnej pomoci, darovania, delenia sa, spolupráce) ▪ poznať metódy a formy riadenia výchovno-vzdelávacej činnosti
Požadované spôsobilosti	▪ vybrať a použiť metódy a formy vzhľadom na výchovno-vzdelávacie ciele a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí/žiakov ▪ vybrať a správne využívať formy a metódy spolupráce medzi jednotlivými subjektmi (deti/žiaci, vychovávatelia, zákonní zástupcovia detí/žiakov, odborníci v oblasti poradenstva a prevencie, inštitúcie zabezpečujúce výchovu vo voľnom čase a pod.) ▪ flexibilne zmeniť naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu vo výchovnej skupine ▪ využívať aktivitu a tvorivosť detí/žiakov pri realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a voľnočasových aktivít ▪ rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa detí/žiakov ▪ vytvárať priaznivú, emocionálnu, pracovnú a sociálnu klímu vo výchovnej skupine ▪ rešpektovať dobrovoľnosť výberu a účasti detí/žiakov na výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ oceňovať personálne a sociálne zručnosti dieťaťa/žiaka

Preukázanie kompetencií	▪ analyzuje problémy vo výchovno-vzdelávacej činnosti a navrhuje riešenia ▪ zdôvodňuje výber a použitie prostriedkov pedagogickej komunikácie vo výchovnej skupine v náročných sociálnych situáciách ▪ odhaľuje prejavy sociálno-patologického správania, aktívne spolupracuje so zákonnými zástupcami dieťaťa/žiaka a odborníkmi (kolegami) na ich eliminácii ▪ poskytuje deťom/žiakom organizačnú a metodickú pomoc a učebné zdroje na dosiahnutie ich individuálnych výchovno-vzdelávacích cieľov ▪ vytvára diferencované úlohy, overuje a zavádza nové metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa detí/žiakov (napr. komunitná práca, streetwork, výchova zážitkom, animácia, participácia, dobrovoľníctvo) vo výchovnej skupine v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ vytvára vlastné didaktické pomôcky
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacích činností a učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská hodnotenia a sebahodnotenia dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov učenia sa dieťaťa/žiaka ▪ podporovať hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti detí/žiakov ▪ hodnotiť dieťa/žiaka a výchovné skupiny bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ overuje a zavádza nové (inovatívne) metódy a formy hodnotenia, sebahodnotenia a spätnej väzby vo výchovno-vzdelávacej činnosti a v hodnotení voľnočasových aktivít ▪ vytvára nástroje na hodnotenie (napr. dotazník, anketa, pozorovací hárok, škály) ▪ vyhodnocuje účinnosť intervencií (stratégií, zásahov, riešení) v eliminácii sociálno-patologických prejavov správania sa detí/žiakov v spolupráci so zákonnými zástupcami, ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami ▪ vyhodnocuje úspešnosť podpory individuálneho rozvoja detí/žiakov

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať svoje osobné dispozície a limity, hodnoty, silné a slabé stránky, dokázať ich využiť v pedagogickej práci

	▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy ▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu
Požadované spôsobilosti	▪ udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie, stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a realizovať ich
Preukázanie kompetencií	▪ využíva reflexiu, hodnotenie a spätnú väzbu od iných pre svoj ďalší profesijný rast a sebarozvoj ▪ poskytuje spätnú väzbu kolegom a spolupracuje na zlepšovaní výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ aktívne sa podieľa sa na kontinuálnom vzdelávaní v škole, školskom zariadení
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou, školským zariadením	
Požadované vedomosti	▪ poznať poslanie a ciele školy, školského zariadenia ▪ poznať a rešpektovať východiská, princípy a prax profesijnej etiky
Požadované spôsobilosti	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy, školského zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy, školského zariadenia ▪ účinne (pedagogicky) komunikovať so sociálnymi partnermi školy, školského zariadenia ▪ udržiavať profesijnú etiku na vysokej úrovni
Preukázanie kompetencií	▪ vykonáva prieskumno-analytickú činnosť vo vlastnej výchovnej skupine týkajúcu sa poznania stavu a vedúcu k zlepšeniu výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ prezentuje vlastné pedagogické skúsenosti pred odbornou a laickou verejnosťou v súlade s hodnotami školy, školského zariadenia